

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:

Fűtér, Hermann-udvar I. emelet, a főtáblánál.

Bérmegjelenéseket csak ismert kezű fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Fűtér, a törvényszék mellett Nemmann-házak utcára nyitott helyiségében.

Hirdetések díjazásai szerint. Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Az ítélet.

Nem akarunk kritikát gyakorolni a kimondott ítélet felett. Megteszi ezt az illetékes forum, a kir. tábla és a Curia.

De meggyőződésünk szerint a kovaszinczi ügy olyan, a melyből egynemely tanulságot levonhatunk.

Igaz van dr. Illés Károlynak: csakugyan büzhött valami... Kovaszinczon.

Nem keressük az okokat. Erről lapunk más számban elmondtuk nézetünket.

Ezzel csak arra reflectálunk, a mi jogász körökben oly praegnans kifejezést nyert. Értjük a büntető eljárást.

Ott hol a társadalmi viszonyok annyira elfajultak, hogy a személy- és vagyonbiztonság csak chimára; ahol a társadalom a legnagyobb közönnyel és együgyűséggel nézi a legszörnyűbb garázdálkodásokat; ahol a magánbuzsú a legvadabb kielégítést találhatja meg anélkül, hogy ebből a társadalom részéről a megakadályozásnak még csak kísérletétől is tarthatna; és ahol a tettes az üldöztetés elől biztos védelemre számolhat: ott elől az állam kötelessége arra nézve, hogy a felrögzött társadalmi rendet helyreállítsa és a fennálló törvényeknek fiztetését szerezzen.

Erre nézve az államnak két organum áll rendelkezésére: a közigazgatás és a törvénykezés.

Mindkettő, de különösen a törvénykezés eljárásában bizonyos szabályokhoz van kötve; ahhoz kell alkalmazkodnia.

Mikor a társadalom feljajdul és az okozott sérelmet megtorlását a bíróságtól követeli, akkor már bünténynek állunk szemben.

Jogállamban büntényt megkorlátozás nélkül elkövetni nem lehet. A bűnöst kell hogy kövessék a bünhődés. És ez csak úgy lesz eredményes, ha az igazság sújtó kezét el nem kerülheti senki; egyike sem azoknak, a kik a büntény elkövetését lehetővé tették. Nem szabad a lehetőségét sem megengedni annak, hogy die kleinen Diebe hängt man auf die Grossen lässt man laufen.

Es mégis... Bíróságainkra nem lehet panasz.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tározója

(Apr. 19.)

Prielle Cornéliának.

— Arad, ápr. 19. —
Országokat adnának a Császárok s királyok,
Csak még egyszer mosolyogva Szép ifjúság rájok.
Császároknak, királyoknak Nincon am hatalma,
Mely az eltűnt ifjságot Ismét visszaadja.

Te vagy, Te vagy a műzának Főszentelt papnője,
Órok ifjságot nyertél Égi kincstől tőle.
Bámulhatnak s irigyelnek Császárok s királyok:
Ezerszerte hatalmasabb, Bűvösebb vagy nálok.

Az ország kortese.

Névrokonság.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tározója. —
Ira: Salix Babylonica.
1880. első július reggelén volt. Mint kitamult kereskedő utaztam haza szállóvárosomba, hogy átvegyem nagybátyám özetét, ki már egészen vissza akart vonulni a nyilvános életől, hogy sok évi fáradsalmait szorgalmának pénzes-zsákjain kipihenje.
Kocsisom lovai a hoszu utba kifáradva, már csak lassan vonták a kocsit, s hogy elfelejtsem a dörzögös utat, melynek hatását már egy pár órája voltam kénytelen érezni, szemlélttem a szép tájat, melyen mindeunt a természet pazar adománya pompáztott.
A pacsiták danája, a mezőn munkál-

De hát mi az oka annak, hogy a bűnösök annyiszor menekülnek a bünhődés alól?

Az eljárás. A bíró köteles a bizonyítékokat mérlegelni, és nem ítélt meggyőződéséből.

Már pedig a gonosztevők azon iparkodnak, hogy bűnös tettek minden bizonyítékát eltüntessék. A tett elkövetése után elkeveredett harez, folyik a bíró és a bűnös között. És igen sok esetben a legyőzött a bíró, a ki pedig meggyőződésének szilárdaságával és a legfőbb lelkiismerettel ítélné el a bűnöst.

Jól van-e ez így? Semmiesetre sem!

A büntető eljárás szabályozása és codificálása tárgyában éppen most folynak a szak-tanácsokmányok. Kívánatos, nagyon kívánatos az, hogy az illető hivatalok vegyék figyelembe azt, hogy a jogrend csak ott van biztosítva, ahol a bűnös büntetlen maradásra nem számolhat. És az alkotandó büntető perrendben adják meg a bírónak a módot arra, hogy ne legyen kénytelen a bűnösnek az igazság kezeli közüli kisiklását megtörténni engedni.

A vádhatóság kitűnő képviselője is rámutatott törvénykezésünk e nagy hiányára; de a védelem részéről is nyomatókusan lett hangsúlyozva, hogy a bíró köteles a bizonyítékokat mérlegelni.

A forumon, Themis templomában, és éppen a vádlottak jelenlétében kellett ezen szegényteljes beismerést decretálni!

És ennek szomorú eredménye sem maradhatott el. A vádhatóság nemességtagadással, jobb meggyőződés ellenére, a vádlottak ügyvédje ellen ejeltette a vádat.

Ha szigorú scrupulositással vennők bonczkés aia az ítéletet, kénytelenek lennők kijelenteni azt, hogy a halál-büntetéssel majdnem hasonmervű élet-fogytiglani feygházbüntetés kimérésére nincs meg az a közvetlen teljes bizonyíték, a mit a hazai praxis criminalis megkíván.

Hasonlóképen a közokirat-hamisítás büntetése nézve a beszámítás és büntethetőség tekintetében osztjuk lapunk vasárnapi számában dr. Báltaszéki

szakserű fejtegetését, és a két évi feygházat oly súlyos büntetésnek találjuk, mely a nem is bizonyított dolussal sehogysem hozható arányba.

Az ítélet ezen két részének ilyen módon lett meghozatalánál hatalmas tényezőként szerepelt a bírói cognitio.

Mi ebből a tanulság? Az, hogy a büntető perrendből nem szabad, nem lehet a bírói meggyőződést kizárni. Nem lehet a bíró kezét úgy lekötni, hogy csak a paraphrasisokból ítéljen, hanem lelkiismeretére is kell valamit bízni.

A mi kevésbé művelt és a legtöbb esetben nem szakképzett esküdteknél meg van engedve, miért lenne attól eltérva a bíró?

Ime, a mi bíróságunk eléggé nem dicsérlhető módon megmutatta, hogy képes magát az alakosság rideg bilincsétől emancipálni és nyomatókossá kifejezést adni a végtárgyalás során nyert közvetlen meggyőződésének, a melynek impressiójától nem is menekülhet egészen a bíró, a ki hivatását nemesen akarja betölteni.

Meg vagyunk győződve arról is, hogy másként hangzott volna a vád és ennek folytán az ítélet is, ha a többi vádlottak ellenében a legesekeleyebb oly bizonyíték előállítható lett volna, a melynek méltatása összhangba hozható lett volna a büntető eljárásparaphrasisával.

Eppén úgy a bíróság, mint a közváltó meg van bénítva a társadalom, vagy ha úgy tetszik, az állam irányában fennálló kötelessége teljesítésében, ha csak akkor vádolhat és ítélt, a midőn minden kétséget kizáró módon van a bizonyíték előállítva.

Különösen megfontolandó e körülmény nálunk és a mi viszonyaink között, a hol a detectiv-és zszandár-rendszert még csak escesemókorát éli és ahol a vizsgálatnak nem állanak rendelkezésére a szükséges segédesszükök.

Meggyőződésünk szerint a közműveltség hazánkban még nem áll azon a fokon, hogy a büntető eljárásban is minden veszély nélkül behozható lenne az esküdtszéki intézmény.

De nem volna-e ezelszerű a bíróságot akár kizárólag, akár bizonyos qualificatíóval bíró egyénekekkel az állampolgárok közül kiegészítve, a jury-

nek megfelelő judicaturával ellátni? Videant consules!

Nem mulaszthatjuk el e helyütt éppen a kovaszinczi ügy letárgyalása alkalmából nyert tapasztalatunkból kiindulva, törvényszékünk jeles vezetőjének figyelmébe ajánlani azt, hogy a büntető tárgyalásoknak solennitása a közérdekeltég felköltésére a legjobb mód: és éppen ezért igen kívánatos, hogy a végtárgyalások kivétel nélkül a nagyteremben tartassanak, a hova a közönség nem kénytelen egy sötét előszobán keresztül jutni, a hol szuroony örök által őriztetnek a gyilkos gyujtogatók és egyéb nagyobb és kisebb gonosztevők.

A kereskedelemügyi miniszteriumban május 5-ikén en quète-tanácskozás lesz a magyar sajtó és rajneműek forgalmának fejlesztése ügyében. Ezen en quète-ben az ország minden részéből a legkiválóbb sajtó-és vajtermelő uradalmak képviselői, valamint több kiváló fővárosi kereskedő és iparos fognak részt venni. A tárgyalások főcélja lesz a tejtermékek elárúsítására — így az országra, mint a külföldre nézve Budapestet egy közös központot létesíteni.

A horvát-slavon deficit. A „Pester Lloyd“ a most kiadott tavalyi horvát leszámlás és a regularis kiadottságok munkálatainak megkezdése ötletről kimutatja azon összegeket, melyeket az 1868-iki kiegyezés alapján a horvát-slavon hiány ezine alatt Magyarország fedeznie kellett.

Volt pedig:

éven	a közös kiadásoknak Horvát-országra eső része	Horvát-Slavon-országok bevételeinek 55% -a	Magyarország által fedezendő hiány.
1869	4.641.110-76	2.349.338-89 1/2	2.291.771-87 1/2
1870	4.935.903-84	2.837.330-97 1/2	2.098.572-86 1/2
1871	6.209.965-48	2.729.967-23 1/2	3.480.028-24 1/2
1872	6.094.420-91	3.108.300-62	2.986.120-29
1873	7.669.965-55	3.354.477-57 1/2	4.315.487-98 1/2
1874	7.858.920-95	3.117.674-79 1/2	4.741.246-15 1/2
1875	7.773.899-75	3.349.986-92 1/2	4.423.902-82 1/2
1876	8.406.514-90	3.481.312-83	4.925.202-07
1877	8.750.971-81	3.927.353-95 1/2	4.823.617-85 1/2
1878	10.298.178-17	3.977.893-85	6.320.284-32
1879	9.264.812-93	4.296.970-41	4.967.842-52 1/2
1880	8.390.009-16	4.360.450-98	4.029.558-18
1881	8.747.153-12	4.375.172-22 1/2	4.371.980-89 1/2
1882	9.378.928-88	4.560.140-93	4.818.787-95
1883	8.818.938-89	4.560.344-91	4.258.593-98
Össz.	117.244.525-10	54.292.337-10	62.952.188-

Ez összedőlésből kitűnik, hogy Horvát-Slavonországok 1869—1883-ig a közös (magyar-horvát) kiadásokhoz mintegy 117 1/2 millióval kellett volna hozzájárulniuk s mégis e zimen csak 51 1/2 milliót adtak, úgy, hogy a kiegyezés ára mintegy 63 millió forint. Ez összeget Horvát-Slavonországok megtéríteni nem kötelesek.

Hát persze most jászának az ártatlant s nem akar semmit tudni arról a sikasztásról; nó, de nem beszél többet.

Már azon a ponton álltam, hogy az öreg egy kissé megantimon apletykázás veszedelmére is, midőn belépett a szép Rebeka, a falu gyöngye. Náthán egyetlen leánya, kitelhető gyorsasággal, kezében egy budapesti lappal s az ő ötle, esengő hangján adta elő, hogy az egész csak tévedés s szemem elé tartja a lapot, melyből a következő olvastam ki:

V. és S. fővárosi ezég megbizottját. Szilárdi (ezelőtt Stein) Elemért, ki egy pár nap óta 8000 forintot sikkasztott, elfogták Pozsonyban.

Most lett előttem világos a dolog. Tehát a kedves névrokonságnak köszönhetem a szivélyes fogadtatást.

Csak az avó egyedüli vigaszom, hogy még az én kékvérű elődöm mind tősgyökeres magyarok voltak, addig az 50 krajczáron vett magyar nev tulajdonosa valami német atyafi volt. Gyorsan siettem nagybátyámhoz, hogy megmagyarázzam előtte a tévedést.

Egy pár nappal később már menyasszonyom házánál vettem ki a rám nézve éppen nem kellemes tévedésről, mely elmúlt, mint egy csunya esős délután.

Az eljegyzés.

(Eredeti beszély az 1848-9-ik évi szabadságharuzidőlel.)
Ira: Némethy Károly.

V. (Folytatás.)
— Tagadása, asszonyom, hasztalan! Kimondott ítéletemet azonnal indokolni is fogom... Az elmúlt napokban atyámmal tartott értekezése után magunkra maradván, atyám következőleg szolt hozzám: „Órülök, hogy ezen hölgyégy szemben szeszélyem nem diadalmaskodhatott... Szavainak rám gyakorolt hatását látva, tudtomra adá azt, mit önel, asszonyom, azon egyén közlött, ki

Dalmatia új helytartója. Zárából jelentik, Blazsekovic altábornagot sürényileg hívták Bécsbe, s Blazsekovicot toguapellott Triestben át már el is utazott oda. Utazását azal combinálik össze, hogy valóságilag Dalmatia helytartójának fogják kinevezni, a minek a lakosság, mely Blazsekovicással éleken rokonszuzev, minden pórtkülömbéig nélkül élénke örvendene.

Külföld.

Romanok kérelme a bolgár fejedelemhez. A Romániából kintasított romanok a következő s állítólag 800 eredeti aláírással ellátott feliratot küldtek Sándor bolgár fejedelemhez:
„Fenséges fejedelem, halhatatlan nagy hadvezér! Eljöttünk fenségedhez hódolatuinkat nyilvánítani és fenségedet legmelyebb tiszteltet megkérni, hogy megkezdjék leggyveres erővel Dobrudzsát elfoglalni és fenséged kormányzása alatt Dobrudzsát, mint önálló tartományt onkormányzati joggal felruházva, az egyesült Bulgariához esatolni.
Ne tekintsen bennünket fenséged hazarúlnak, hogy mint románok kerjük fenségedet, hogy Dobrudzsát annektálni kegyeskedjék.
Dobrudzsá nem román terület, vagyis sem Oláhország, sem Moldavia nem tartozott soha. Ha a románoknak egyáltalában joguk van Dobrudzsához, akkor ez a jog bennünket erdélyi románokat illet egyedül, mert erdélyi románok azok, kik századok óta, mint pásztórok lakják Dobrudzsá különböző vidékeit.
Ha fenséged oly kegyes leend ez alázatos kéremlünk, Dobrudzsá annektálását teljesíteni, biztositjuk fenségedet, hogy Dobrudzsának két év alatt egy milliót több szorgalmal román lakója lenn, Falvak és városok rohamosan fogják a földből kiemelkedni: mezőgazdaság, kereskedelem és ipar virágzásnak indul és e boldog tartomány boldog fejedelmé fenséged lenne.
Legalázatosabb kéremlünket legmelyebb fiztetéssel ismételve, vagyunk és maradunk fenségednek 1886. márcuzsuhó 26-án legalázatosabb szolgál. (Következők az aláírók.)
Belgrádban Szerbia Miloš fejedelem által történt fölkelésnek áfordulaja alkalmából tegnap a székesegyházban ünnepléses Istentisztelet tartott és a király a várpalotában a miniszterek jelenlétében fogadtatást adott.

Legujabb posta.

A bolgár ügy és a bolgár fejedelem atyja. Sándor hercegi herceg, a bolgár fejedelem atyja jelenleg Bécsben időz. Ez alkalommal meglátogatta őt a „W. Allg. Ztg.“ egyik dolgozója, aki a herceggel folytatott beszélgetésről írva, első sorban szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a herceg csupán azért van Bécsben, hogy a királynak megköszönjön egy kintüntetést, de

őnek tanácsolta, hogy ügyével atyámhoz forduljon. Ily módon nyíltak meg szemem s világos lön előttem, hogy L. . . . Margit miért szakította ketté — persze csak rövid időre — azon köteleket, mely őt Dárday Alfréd főhadnagyhoz fűzi?

Meglátott, hogy Holzwarth Richard elbeszélése a fiatal nő megremegettése s miközben arcaán egy elvesztett reménynek könnyűületet keltő nyomai léptek előtérbe, süggva monda:
— Látom, hogy szegény Alfrédem veszne van!
— Dehogyan van ő elvesze — kiáltá Richard élénken. — Csak arról van a szó, hogy mit fog ön, asszonyom, még ma itt atyámnak válaszolni, ha majd öntől, asszonyom, fia számára a kezét kéri? Atyám, ki az özvegyt csak hirtől ismeri, a jelen alkalommal közbenjárásért jutalmat vár. De úgy látszik, hogy ezen jutalom . . . csak hiu ábránd.

Richard ez utóbbi szavakra szemét lestitte. Mintha félt volna, hogy ezek kijetésével szétszétgőrest követett el.
A fiatal nő erre szemrehányólag viszonzá:
— Hisz öntől függött, hogy atyját ezen lépéstől visszariassa. Miért engedte ön a dolgot ennyire jutni?
— Miért? Mert atyám tapintatos hadvezérként járt el: előbb titkon vizsgálta a helyzetet s csak aztán kezdte meg a támadást. Mit oly értelemment méltóztatásnak reuini, hogy első sorban megismerkedni sietett azon hatással, mi a tőkély látása egész lényékre gyakorolni szokott s a midőn már világosan látott, terével előtérbe lépett. Bűnösnek nevezhet-e ön engem, mivel tőkélyeiről minden mellékerdek nélkül, lelkesületen nyilatkoztam?
— Urám
Richard gyorsan folytatta:
— Ah! hisz én csak egy elmúlt eseményt jelzek.
Rövid szünet állott most be, mely azzal végződött, hogy a fiatal ember mintegy tárelmetlenül kezdé:
— Engedje meg, asszonyom, hogy most azt a kérdést kockáztathassam, hogy mily diplomatiát fogást fog ön alkalmazni, hogy

semmikép sem azért, hogy fiáért igye-
kezzék közvetlenséget kieszközölni
a orosz udvarhoz. A herceg, szöve-
Kelet-Ruméliában Bulgária viszonyairól,
rendkívüliek festi le azokat az orosz részről
eredő igazságokat, melyeket Kelet-Ruméliában
Sándor fejedelem ellen végre visznek. A fe-
jedelemtől legközelebb emiatt kárthat fog tenni
Ruméliában, hogy személyesen és a legua-
gyobb eréllyel lépjen szembe minden igaz-
sággal, s tegye azt lehetetlenné.

A görög-kérdés még mindig nem
jutott közelebb megoldáshoz. Athenből je-
lentik, hogy a lakosság hangulata a nagyha-
talmak ellen igen elkéseregedett. Még növeli a
kellemetlen helyzetet az is, hogy a kamara
tagjainak tartotta utolsó ülését s így a po-
litikai életnek semmi központja nincsen. Egyik
becs lap már azt is híreszteli, hogy a gör-
ög csapatok a trupai (?) török postiót el-
fogták. Hivatalosan e hír nincs megér-
sítve, de nem is valószínű; mert inkább bi-
hét, hogy a török hadak fognak az esetre,
ha a hatalmak közbenjárása nem lesz sikere-
s, előnyömlni, mint hogy Görögország lép-
jen, szemben a hatalmak ellenzésével, a cse-
lekvés terére.

**Oross hang a kelet-ruméliai
viszonyokról.** A Petersburgkija Vjedo-
mosztij egy kelet-ruméliai levele szerint a béke
Kelet-Ruméliában aligha lesz fenntartható és
Oroszországnak kell majd az ügyek rendezé-
sét kezébe vennie. Az új forradalomnak a ne-
vezett lap szerint az lesz az eredménye, hogy
a fejedelmet elkergetik s Oroszországgal szö-
vekednek. Miután ez nem talán sympatikusra
a népnél, a polgárháború kikerülhetetlen s
vagy Orosz- vagy Törökországnak kell közbe-
lépnie.

NAP TÁR.

Ápril 20. Ked. Róm. kath. Gyűző. — Prot. Sul-
pitius. Görög-ország (Április 8.) Heroldia — Nap kél
6. 6. 3. p. nyug. 6. 6. 57 p

HIREK.

Arad és Vidéke.

Lapunk kiadóhivatala 10-től fogva
főterem a törvényszék mellett Neumann-féle
ház utcára nyúló helyiségében van. A szer-
kesztőség ezután is a Hermann-ház első eme-
létén marad. A ki azonban este 7 órától va-
lamint közelebb akor a lap redacsi-
óban közzététetni, azt kérjük, hogy a törvény-
szék mellett megyeház-utcán Nattland-féle
házban, a nyomdaihelyiségben lévő czipi
szerkesztői irodában általában sziveskedjék.
Függetlenül egyébként a t. c. közönsé-
get a „Széchenyi-irodalmi intézet“-nek e szá-
munk más helyén olvasható közleményére.

Treffort Agoston vallás- és közokta-
lási miniszternek Aradra érkezését jelezte leg-
közelebbi kiltásháza egyik helyi lapjának. E
közleménnyel szemben, a leghitelesebb for-
rásból nyert értesülésünk alapján jelenthetjük,
hogy e hír legelőször is korai.

Kodolányi Antal, a jeles gazdasági író,
nehány napot töltött városunkban, és a kör-
nyezet több gazdaságot tekintett meg. Teg-
nap városunkból Gyomrára utazott.

A marosparti sétátér céljaira nem
igen gyűlnék az adományok. A polgármester
ivén egyetlen egy aláíró jelentkezett 10 frt
adománnyal, egyik helyi lapunknak ivén 9
frt, szerkesztőségünkben 10 frt. Összesen
29 frt gyűlt be a fentemlített sétány cél-
jaira. Az adakozásokra pedig nagyon is szük-
ség van, mert a város, különösen ma, nincs
azon helyzetben, hogy nagyobb összegeket
adhasson, melyek lehetővé tennék egy váro-
sunk igényeinek megfelelő sétátér létesíté-
sét. Már pedig, hogy sétátérre nagyon is
szükség van, azt, úgy hisszük, mindanunk

átvámát ohajának való lemondására bírhas-
sa? Talán úgy vélekedik ön neki megszabadulni,
hogy majd tudtára adja neki, miszerint fivá-
lom rokonszenvez? Ah! ezt ne tegye, mert
úgye ez esetben csakugyan veszve lenne. A
megszéztett atyai vagy anyai hiúság kimé-
let nem ismer. Vagy tán a valót tárjandó
fel előtte? Ez még veszélyesebb jükt lenne:
mert az ábrándjaiból őt felébresztő családás
oly lépésre ösztönözhetné, melyet a késő-
bbi megbánás sem tehetné többé jóvá. Meg-
értett ön, asszonyom?

Margit hallgatott; arcvonásai azonban
elárultak, hogy kéble kemény tusára kell.
Arca egyszerre oly kifejezést öltött, mely-
ben évtizedek szenvedéseinek nyoma látszott.

A ki ez ifjú nő ebben a pillanatban
látta volna, csakhamar meggyőződött volna,
hogy oly ifjúsággal áll szemben, mely egy
problematikus érett kornak egy időre a tért
átengedte. A fiatal Holzwarth e látványon
anyira megrémült, hogy ijedében Dárdáyné
kezt hirtelen megragadva, kiáltá:

— Bocsánatot kérek, asszonyom, mivel
a helyet, hogy higdigtan tanács után kutattam
volna, szívét hasztalan okoskodással zaklattam
s önt kétségbejöt tönkelegbe vezettem. Hisz
másként nem is eselekedhettem, tudva azt,
hogy atyám ma oly követeléssel lépéd fel,
mely első sorban a hitvesi kebel benső ér-
zelmeit felkelti, másodsorban pedig a férje
érdekében megindított törekvéseit meg-
híusitán... S most, asszonyom, felre a fé-
lélyességgel, hogy a jövőnek bátran szeméi
közé nézhessünk!

Ezen szavakra a fiatal asszony gondolkodni
kezdett. Arcvonásai elárulták, hogy gondolatai
egy messze távolban létező czél elérésé felé
eredménytelenül törekednek. De ime, ez ifjú bá-
jos lány hirtelen, mintegy varázsszóra, meg-
változott; szemében gyözelmi fény tündökölt;
arca a legelragadóbb mosolyt adott hely-
lyet.

Nem esoda tehát, ha a fiatal Holzwarth
ezen rejtélyes változást látva, felkiáltott:
— Mit jelent ez, asszonyom? ...
Ha sejtelnem nem csal, női leleményessége
kibúvó ajtóra akadt. Szólgolt asszonyom!
— Hahaha! — kacagott fel Margit. — Ön
elfaltá, hogy a jelen esztendő a női lelemé-
nyesség gyözelmei ves. Nincs többé mitől
félünk; mert biztosítom, hogy atyja innen

sem kell. Azért tehát ismételtén felhívjuk a
közönséget, hogy adakozzék az egészségügyi
szempontról is oly szükséges czélra.

Kiss Károly sikkasztásairól még
mindig merülnek föl újabb adatok. Tegnap
délelőtt az árvászeknél emeltek panaszt 7 ezer
forint eliskasztása miatt, melyet Zeller
Péter kiskoru upanári lakostól sikkasztott el
még az időben, mikor az árvapénzeket még
a község kezelte. A pénz utyanformán sikk-
asztotta el, hogy kérte Zeller Péter nagy-
korúsitását, s mikor ez megtörtént, kivette az
árvatárból annak ott kezel 7 ezer forintnyi
örökségét. Ez esetről előzőleg már a szolgál-
bíroságnál is tették jelentést. Az ügy annyiban
nagyon kényes természetű, mivel a
Zeller Péter és rokoniak mit sem akarnak
tudni a nagykorúsításról, Zeller pedig sem-
mit a pénz felvételéről, holott mindkét dol-
log okmányok alapján történt. Megvan a
nyugta a pénz felvételéről Zeller Péter alá-
írásával, megvan a nagykorúsitást kérelmező
okmány, kiálltta a jegyző, bíró és tanúk
előtt. Valószínű azonban, legalább panasz-
sok azt állítják, hogy mindkét okmány ham-
is. Kiss jegyzői fizetését háromnegyed
évre vette ki előre, ez szintén nem csekély
összegre rug. Ma reggel Bánhidv Albert
bárá szolgálbíró és Szathmáry János fő-
számvevő Új-Panára utaznak, hogy ott a vizs-
gálatot folytassák. Atvizsgálják az összes adó-
fizető felek adókönyveit és összehasonlítják
a községi adókönyvekkel, miután alapos gyanu
van arra nézve, hogy az adószedés körül is
történtek visszaélések. A munkát valószínű-
leg két hetet fog igénybe venni.

A Kőlcsey-egylet által tervezett hang-
verseny, mint értesülünk, május hó folyamán
tartatik meg a kedvező elő adással
a kapcsolathán. A jövedelem a Kőlcsey-
egylet és a jótékony nő-egylet osztakoznak.

A tenorista esküvője. Horváth
Arnold, szintársulatunk kedvelt tenoristája,
vasárnap délelőtt esküdött örök hűségét a
helybeli izraelita imaházban Hecht Manó
polgártársunk szép és művelt lányának, Her-
minának. Esküvő után az új pár Budapestre
utazott. Ezzel kapcsolatosan megemlíthetjük,
hogy Horváth Arnold hat hétig Szombathely-
en lesz, a nyarat pedig Balatonfüreden
tölti, tájra pedig Jak a b Lajos szintársu-
latához megy Kassára.

Állatvizsgálat volt tegnap a vásártér-
en és a Turay-eszárda előtt. Előbbi hely-
lyen a belváros, Sarkad, Pernyáya s az Ujtele-
pen lévő, utóbbi helyen pedig a Gáj, Ség és
tanyai szarvasmarhák és sertések vizsgál-
tak meg. A vizsgálat eredménye igen ked-
vező világot vet városunk állategészségügyére,
a mennyiben a megvizsgált állatok mivel
egészségeseknek találtattak. E hó 28-án a
lovak fognak ugyancsak a fentnevezett hely-
lyeken megvizsgáltatni.

Izraeliták husvétje. Ma kezdik ünne-
pelni az izraeliták nyolcz napig tartó husvét-
jüket. Tudvalevőleg ezen ünnep alatt eszik az
izraeliták az ugynevezett „kovaszatlan kenyere-
t“ az Egyiptomból való szabadulás emlékére.
Persze korunkban folyton kevesedik azok
száma, kik az egész nyolcz napon át a ma-
czesz ropogtatásával az előirt kegyelettel em-
lékeznek a zsidóság történetének e nevezetes
napjaira.

Temetés. Megboldogult Kleiner
Ferenc temetése tegnap délután történt meg.
Az elhunyt koporsóját nagyszámú résztvevő
közönség kísérte az örök nyugalom helyére.
Béke hánvaira.

oly válaszzal fog távozni, mely semmi tekin-
tetben nem fog aggodalmat hátra hagyni.

— Szabad-e körülmenyes felvilágosítást
eszedeznem? — kérde a fiatal ember.

— Arra önének, uram, egyáltalában szük-
séges nincs — viszonzá Margit mosolyogva. —
Elég ha annyit tud, hogy kettőnk közt az el-
jegyzés létre jön.

— Lehetsélen! — kiáltá Richard hille-
dezeve.
— Ah! — veté közbe a fiatal nő, mi-
közben szája körül a legszebb mosoly
játszadozott — ön vonakodnék tehát, ha keze-
met egy örök frigy megkötésére önének oda-
nyújtanám? ... Ezer szerencse, hogy aty-
jának esekélyességére vonatkozó terve a feur-
forgó körülményeknél fogva zátonyra jutott;
most ellenkező esetben kétségkívül öntől egy
nem megvetendő kossart kaptam volna. Habha
Ezen ószinte vallomásáért Alfrédem előtt őnt
be fogom valódni. Vigyázzon! Alfrédem meg-
sértett izlése őnt felősségre találna vonni.

Dárdáyné szavaira a fiatal ember oly za-
varba jött, mely a válasza őt csaknem ké-
ptelenné tette. Szája, hol megvívott, hol becsu-
ködött. Látszott, hogy szólni ohajt, de e
szándéka ellen azonban valamely titkos erő
hathatósan mtködik. E lelkiállapot azonban
csakis annyit ideig tartott, a mennyi ennek
esetelésére épp elegendő volt, mert arczára
hirtelen a bátorságnak és elhatározásnak oly
erős kifejezése ölt, mely a már kinössá vált
szívet szokott kényelmetlensége alól telje-
sen felszabadítja. Bátor tekintetű a fiatal nőre
szegyezve, nyomtatós hangjelzéssel kezdé:

— Vádjá ellenében, asszonyom, igen
könnyen védekezhetnék. Hivatkoznom kellene
csupán azon pillanatra, midőn atyámmal ta-
lálkozással esedéklő tekintetű felém irányozó,
hogy azzal engem elnémított; s én ezen te-
kinzetnek jelentőségét azonnal megértém. Fel-
tárta azt előttem azon rokonszenv, mely meg-
jelenésekor egy bensőmben eddig még mély-
lyen szunnyadozott érzelmet fölébresztett. Azt
mondanám ...

— Ne mondjon semmit — tiltakozék a fi-
atal nő, miközben egyik kezét, mintegy véde-
kezőleg, előre nyújta.

— Ne mondjon semmit, — hanem tegye
meg azt, a mire most önt felkérni fogom.
— Engedelmeskedni fogok.
— Köszönöm. S most a dologra! Sem

Az Arad városi vasuti menetjegyiroda
a következő közleményt küldte be hoznánk:
A f. hó április hó 24-én délután 4 óra 20
perckor Budapest személy-pályaudvar-
ról Fiumába induló ktlön vonathoz a m. kir.
államvasutak központi hálózatának állomá-
sáról a kirándulási menetérti jegy felmutatá-
sára — Budapestig és vissza szóló 14
napig érvényességű gyorsvonatkivételével — há-
rmely személyszállító vonat használatára joga-
sító 50 százalékkal mérsékelt menetérti je-
gyek fognak kiszolgáltatni. A kirándulási me-
netérti jegyek a m. kir. államvasutak budape-
sti, a r. a. d. i. kolozsvári és brassói városi
menetjegyirodaiban válthatók.

Tavaszi csendélet. F. J. választó-
uczai háztulajdonos nagy kedvelője a fákknak, s
háza előtt gondosan ápolt már évek óta egy
pár szép vadgesztenyefát, melyek a nyári hő-
ségben enyhét adó árnyat szolgáltatnak dus
lombzatuk alatt. Most a tavasszal sem mulaszt-
ta el gondoskodni fájáról: fogadott egy na-
pszámot, s megbizta, hogy nyesse meg a fákat;
mellesleg azt is megjegyezte, hogy a lenyesett
galyakat elviheti magának tüzre. Evvel aztán
egész léleknyugalommal ment be a városba
dolgoit elvégzendő, de mily nagy volt meglepe-
se, mikor hazatérve, szép fájának helyét
találta. A kiváló kertész-hajlamu napaszmos vágta
ki a fákat, gondolván, hogy ha már vihet a
tüzre, hát visz elegendőt.

Meghívás. A zenede-egylet t. tagjai
a f. hó 22-én (csütörtökön) d. n. 5 órakor a
zenede helyiségben tartandó rendkívüli köz-
gyűlésre tisztelettel meghívotnak. Arad, 1886.
április hó 19-én. Az előnöcség.

Ünczézallítás. A világoosi járás-
béli főszorosás e hó 27-én a következő er-
ménytelny fejeztetett be. Felhiva volt az I-
körszállyban 359, a II-ikban 319, a III-ik-
ban 283 s a IV-dikben 283, összesen 1244
hádkötelek. Ezek közül besoroztatott a hadse-
reghez 65, a honvédséghez 33, összesen 98
egyen; felhívásiglatra küldetett 18; esaládi
tekinetből felmentett 37; távol maradt 74.
A tetleg kiállításból jutalek 71 ünczéz. 14
póttartalekos és 37 honvédben volt megalla-
pítva s így az ünczézintalékban 6, a póttar-
talékban 14, a honvédség legkisebb kiegészi-
tési szükségletében pedig 4, mindössze tehát
24 főnyi hátralék maradt fenn. A hádkö-
pességi arány átlag 8 százalék.

Gazdasági lovasut. A közmunka-
és közlekedésiügyi miniszter Ottlik Péter és
Ottlik Lván iltvői birtokosoknak az általuk
saját birtokukon tervezett Coppel-féle felsze-
relhető, keskeny vágányú lövönatu vasut épí-
tésére és üzletére az engedélyt megadta.
Főnmenített birtokosok emellőfogva annak épí-
tését mielőbb meg fogják kezdeni.

Lopás. Bokszegezől írja levelezők,
hogy ott a múlt hetén a Magyarorságon Jón
földesgazda nyitva felegett kamarájából ismer-
etlen tettesek egy hordó szilviumot elloptak.
A hordóban mintegy három aköz szilvium
volt. A kár 35 frt. A tetteseknek még
ez ideig nem sikerült nyomára jutni.

Hímő Fekete-Gyarmaton. Fekete-
Gyarmatonról írják lapunknak, hogy ott a há-
rányhímő járványos jelleggel lépett föl a
gyermekek között. A gyógy- és övntekedé-
sek megtétettek a járás szolgálbírosága ré-
széről.

Sorsjátékengedély. A pénzügy-
miniszter megengedte, hogy a bécsi egyetem
menháza javára rendezendő tárgysorsjáték
sorsjegyei a magyar korona országait területén
is árusíthatassanak. S erről az összes törvény-
hatóságokat korrendeletileg értesítette.

Hazánk és a főváros.

Deák Ferencz szójátéka. A „Pester
Lloyd“ közli a következő sorokat: „Éppen
alkalmam volt Deák Ferencznek egy 1864-beli

tűbbit, sem kevesebbet nem kérek öntől, mint
hogy atyját eselekedni engedje. Sőt azt mon-
dhatja ön, hogy kettőnk közt minden el van
már végezve ...

— De asszonyom! ...
— Ah, ön valószínűleg attól fél, hogy
önt szavánál fogom talán ...

— Hiszem ...
— Elég, uram. Szavát bírom s az ellen-
vetéseknek helye nincs. Megegyeztünk tehát?
— Meg, — viszonzá Richard oly arcz-
ezal, mely megadást jelentett.

— Akkor nincs egyéb hátra, mint a tör-
ténéndőket nyugodtan bevárni.

VI.
A megkérés annak módja és rendje szer-
int csakugyan megtörtént. Dárday Alfrédre
a kérőben megjelent öreg Holzwarthnak
igent mondott. Terve így követelte.

Engedjünk most pár hónapot az idő szá-
nyán elrohanni anélkül, hogy elheszélésünk
hőseivel foglalkoznánk. Szükségünk is van e
nyugalomra, mert mindégvívunk magába zár-
kozva, terveinek és ábrándjainak él. A fiatal
asszony a vizionáltság boldogító reményében
andalog; az öreg Holzwarth regényével fog-
lalkozik még fia azon töprekedni, vajjon
drámai vagy bohózáti szerepkörben mozog-e;
az öreg Tihamér bácsi, ki utjáról visszatért
már, folyton csomagol. Ez biztatás akar lenni
arra nézve, hogy Alfrédnek megérkezése nin-
den pillanatban várható.

Lopódzunk most be az öreg ezredes
dolgozó-szobájába és hallgassunk végig egy
párbeszédet, mely bizarrságánál fogva épp al-
kalmassá lesz arra, hogy farradozásunkat meg-
jutalmazza.
A fiatal Holzwarth egy kevereten a tá-
volban mintegy öntudatlanul tévelyeg, legke-
vesebb sem engedni következtetni, hogy fel s
alá sétáló atyjának élénk plaidirozása őt ér-
dekelné.

Türelmetlen mozdulattal megállott most
az ezredes s fiára kíváncsi tekintetet sze-
gezve, szólt:

— Meg nem foghatom, elmondott szá-
vaibra miért nincs egytelnyeg észrevevélet
sem? Ugy elmerengsz itt, mintha összes ter-
veink füstbe mentek volna. Pedig épp az el-

levelét olvasni, melyet Luka Sándorhoz írt.
Deák 1864. febr. 27-ikén a következőket írja:
„Az én faragványaimra, nagvrészt botok me-
lyek egy bécsi jótékonybázisban vannak ki-
állítva, a bécsiek azt az élejet mondták:
„Desk eladta minden „Schnitzer“-jét, csak
azokat nem, melyeket 1861-ben csinált.“
Amire én anak, aki ezt velem közölte, azt
feleltem: „Bücsben a politikai Snitzereket
gyűlik és olyan tömegben készitik, hogy
valár már többet versenyezni sem lehet.“

A kereskedelmi muzeum igazgatósága
tegnap alakult meg a fővárosban. A keres-
kedelmi muzeum igazgatóságát a kereske-
delmi miniszter által kinevezett vagy kiküldött igaz-
gatósági tagok egyhangulag megválasztották
Matlekovits Sándor államtitkár el-
nökök, Kochmeister Frigyes báró pe-
dig alelnökök. Matlekovits elnök
közli, hogy a kereskedelmi miniszter a föl-
vasított szervezési szabályzat értelmében Né-
meti Imre miniszteri tanácsost nevezte ki
a kereskedelmi muzeum igazgatójává. Jelenti,
hogy mindössze befolyt a muzeum számára
gyűjtések útján 10,782 frt. Ezután hosszab-
ban fejtegette a kereskedelmi muzeumok fon-
tos hivatását a kereskedelem fejlesztésére.
Végül egy végrehajtott bizottság küldetett ki
alkalmas helyiség kibérlésére, minthogy a
muzeum berendezése rögtön megkezdhető.

Brenneberg főispán halála. N.-Sze-
benből jelentik tegnapelőtti kelettel: Szeben-
megye nagy számmal látogatott mai rendkü-
vili közgyűlésen Thalmann megyei alispán
mely megindulással közölte azon nagy vesz-
teséget, mely a törvényhatóságot dr. Brenne-
berg Mór főispán kora elhunytja által érte.
Erre a közgyűlés egyhangulag elhatározta, I.
hogy a törvényhatóság minden tagja által
pártkülönbség nélkül nagyraecsült, érdemdes
főispán megrendítő gyászszóval felett melyen
örözp fájdalommal jegyzőkönyvileg ad kifeje-
zést s ezen érzelmeit az elhunyt sírjánál
Brockner dr. törvényhatósági bizottsági
tag által tolmácsoltatja; 2. a Szent István
koronája területén lévő összes törvényhatósá-
gok és hivataloknak a megye nevében gyász-
jelentés küldetik; végre 3. a megye nevében
jelentes kosszoru tétélet le az elhunyt koporsó-
jára és a törvényhatósági bizottság tagjai tes-
tületileg jelennek meg a temetésen. Ugyan-
csak Nagy-Szebenből írják tegnapi kelettel:
Az elhunyt főispán és szász comes temetése
ma a városi és vidéki lakosság tömeges rész-
vételével ment végbe. A családi tagok
mögött a szász egyetem képviselői, valamennyi
felekezet páspája, a tábornoki kar élén Schön-
feld, a hadtestparancsnokkal, az egész tiszt-
kar, a katonai tisztviselők, a városi és me-
gyei törvényhatóság tagjai és a környékbeli
falvak és községek küldöttségei, a tanuló if-
júság, az önkéntes tűzoltó-testület, továbbá
a különféle egyesületek és szövetkezetek óriási
menetű sorokoztak. A evangélicus templom-
hol Müller lelkes tartott beszédet, a gyász-
kíséret csak egy részét fogadhatta be. A többi
mint 60 kosszoru egy külön gyászkoszóra he-
lyeztetett el. Koszoruakat küldtek többek közt
a hivatalnokai kar, a belügyminiszterium,
Schönfeld b. altábornagy, a jogacademia, a
kir. törvényszék, a pénzügyigazgatóság, a
vörös-kereszt-egylet az izr. hitközség s töh-
ben. A sírnál a férfiak meghiátó gyászalt
énekelt, mire a temetés, mely két óránál tovább
tartott, véget ért.

A katonaszabadítók ügyei rosszul
állanak. Gyűlik ellenük a terhelő adat. A ki-
rályi ügyészség névtelen levelet kapott, mely-
ben tiz konkrét esetre kimerítő adatok köz-
szóltek. Meg van nevezve tiz hádköteles, a
kit állítólag Brooser Károly mentett ki a ka-
tonai szolgálat alól, jól megfizette magát.
Hogy a följelentés mennyiben alapos, majd
ki fog derülni. A főkapitányság meg foly-
tatni akarja a nyomozást s folyamodott a tör-

lenkező történt. Dárday Alfrédnek kiszabadi-
tása szerencsésen sikerült. — Itt is van már a
ma este ezen a helyen meg fog jelenni, hogy
a legújabb lények kezét a te kezébe lete-
gye. Tegyük meg hozzá, hogy Dárday Mar-
gite és önémes düszágilag családunk sarja-
deka és öngő boldogságotról foglalmat lehet.
Kell-e ennél több?

A fiatal ember unott mosolylyal viszonzá:
— Igaz, hogy ennél több nem kellene, de
hogy ez meglegyen, ahhoz még kell valami
egyéb is.

Holzwarth Richard nincsen tán azon
kellekkel felruházva, melyek őt e liaisonra
éremesíthetnék? — kérde az öreg mel-
talszólkolva.
— Meglehet — felelé Richard közö-
nyösen.

— Fin! te megfelelkezni látszol, hogy
atyád kicsoda? És arról is megfelelkezel,
hogy a legyőzött forradalmárnak nővéreül
van szó.

— Atyám! — kiáltá Richard kezeit es
deklölőg összekulcsolva.

— Látd, — szólt az öreg remegre,
s kissé megbánva hevességét — hogy ily
megbocsáthatatlan módon kitértem, az egye-
dül magadnak és főleg hidegségednek tulaj-
donított. Dárday Margit csak ennyire méltó?
Ezt én nem trórn, mert ez isteni lénynek
jóvő boldogságát szívenem horlozom! E bold-
ogságának megapáltása czéjjából magam is ...
forradalmár! ... azaz szabadságharcosai
lennek. Megértettél most?

— Megértettem, atyám! — viszonzá Richard
könyörtelűt esedéklő tekintettel — s épp mivel
megértetem, fáj a lelkem, hogy ez anyagi
lénynek létét az enyimhez kell lénczonom.

— De most én nem értelek téged — kiáltá
az öreg hűledezeve.

— Csoda-e, ha érthetetlen az, mit a
könyveltség megmondhatlanságában művel?
— Ugy látom, hogy te a nem-jámszóba
akarsz átcsapni.

— Meglehet.
— De miért?
— Mert ... mert én nem akarok még
meghazászni.

— Hát azt hiszed, hogy elég a szenvedé-
ly lángját fölébresztetni; elég a hódítással
kérkedni; szóval elég, ha egy ártatlan lény-

vénységhez, hogy az ügyet még két hétig
vezethesse s addig ne kelljen Broosert a tör-
vényszéki börtönbe átkísértetni.

Lelkes-bektatás. A budapesti evang.
magyar egyház új lelkeszének, Horváth Sándor-
nak beiktatása vasárnap délelőtt ment
végbe a Deák-terti evang. templomban. Az
ünneplényesség alkalmával nagy és díszes köz-
zönség jelent meg s ott voltak többek közt
Fábiny Theofil főgondnok, gróf Tisza Lajos,
Földváry Mihály alispán, Hunfalvy Pál és
János, Ivánka Imre, Lumniczer Sándor, Bal-
lagi Mór, György Elek, Várady Károly, Szon-
tagh Pál (nógrádi), Szász Károly püspök,
Cséry Lajos, Dornier Ede, Dolesehal Antal
stb. **A megnyitó ének után,** melyet az összes
hívek zengették, Korhuly Géza segédlelkész
mondott imát s olvasott föl igéket a bibliá-
ból, majd a főének után Bachut Dániel főes-
peres tartotta a beiktató beszédet, átnyujta
az új lelkesznek a bibliát, kelyhet s az egy-
ház hivatalos pesétjét, végül pedig imában
kérve áldást a gyülekezet új vezetőjére. Ez-
után ismét karének következett, mire Hor-
váth Sándor lelkesz lépett a szószókra. Besz-
éd, mely mind szerkezet, mind tartalom
tekintetében a kiválóbb egyházi szóoklatok
közé sorokozik, a hívekre mely benyomást
tett. Sokozta a hatást a lelkesz rokonszenves
alakja és minden érzelem-árynyalat kifejezése
alkalmas, csengő, érczes hangja, uemes elő-
adási modora is. Az ünneplény után az evangé-
licus egyház jelen volt képviselői meleg
közönetet szavaztak a reformált egyház kül-
döttségeinek megjelenéséért s ez alkalommal
általános volt az ohaj a két egyház közele-
dése iránt.

Nagy tüz Hátszeg vidékén. Hátszeg-
ről írják, hogy a közöben fekvő Paklisa köz-
ségben e hó 16-án erős szélviharban kigyul-
adt egy ház s a tűzétől nemskóra a fél ut-
ca lángban állott. A veszedelem egy ke-
nyérüítő asszony gondatlanságából keletke-
zett, ki rosszul vigyázott a tűtes után kilapá-
tot tüzre, úgy hogy az öszkőket a ház tete-
jére vitte a szél. A hátszegi esendőség csak-
hamar megjelen a községben s egy égo
házba beszorult embert ki is mentett, de
hasztalan, mert a szerencsétlen a szenvedett
égési sebekben rövid időre rá meghalt. Ösz-
szesen tiz ház s vagy 30 melléképület égett
meg, sok háziállattal együtt.

Kurucz katonai érdemjele. Erdékes
fölfedezést tett Thaly Kálmán, a Rákóczy-
korszak farradhatatlan buvára, az országos le-
veltarban. Nemrég Budapestre kerültek a
Beresényi gróf ungvári levéltárának egyes ré-
széi és ezek közt Límprucht kurucz ezredes
Ersekújvárból 1709. május 2-án Beresé-
nyi fővezérhez intézett levele, mely most a
„Századok“-ban jelent meg s egyebek közt
így szól: „Az egész paesidiáriusoknak, strá-
zszamesteről fogva, egynek-egynek egy-egy
tallért fizetett Praefectus Uram (Szulha Fe-
rencz) discretio-pénzt. Az Ober-Officereknak
eddig is semmit sem adtak, hanem Revir
Uram (De La Riviere) Wagner nevű
granadíros kapitányt küldött az Nemes Or-
szág ezimere s Urunk U Felsége képi alatt
való ezüstpénzt, mely kapitány az több tisz-
tek előtt dícselkedett Felséges Urunk kegyel-
mességével — abból a több tisztek között
csaknem felzendülés támadott. Megértvén
kötöttk való dolgot, közöbik menven, lecsillapi-
tottam

kládo. Milyen volt ez az ezüst pléh? A levél nem írja le, de a nyúl kiderül, hogy valóságos hadi érdemjel volt s a kurucz tiszték nagyrá tartották, mert háborúztak, hogy az ő mellőzésekkel a német eredeti kapitány kapta.

Rövid hírek. Tiszta miniszterelnök az ünnepekre (Geszte) utazott. — Pauler igazságügyi miniszter állapotában még mindig nem állott be javulásra, igen keveset tud aludni, s táplálékra leginkább csak tejből áll. — Deesen nagy feltűnést okozott, hogy a városi alkalmi, állítólag minden alapos ok nélkül, előtaggya Greenham angol mérnököt, ki e miatt panaszt emelt a bécsi angol nagykövetségéül. — Czeglédben a felsőmajorban ápr. 12-én szünetes közben egy csontváza akadtak. — Keoskémén április 15-én Madocs Ferenc házában hamis tisztortintot találtak. — Előítélet közszéjjelgyűző. A kir. tábla okiratámisztás miatt két évi börtönre ítélte Neusinger Ernő mármarosmegyei községi jegyzőt, kit a szigeti törvényszék felmentett az ellene emelt vád alól. — Szenteseen Csendes Sándor-Ézsaiakénti Julianna fiatal asszony a szőlőben felakasztotta magát. Az öngyilkosság okát nem tudjuk. — Pozsonyban döngés és vilámlás között vasárnap délután nagy zivatar volt, hosszantartó jégesővel, mely a gyümölcs-fákban jelentékeny kárt okozott.

A nagy világ.

A madridi püspök meggyilkoltatása. A madridi székesegyházban tegnap, midőn virágvasárnap alkalmából a püspök misézett, egy lelkész háromszor sőtötte el fegyverét a főpapra. A püspök a második lövés után halva rogyott össze. A gyilkost sikerült elfogni. Csenedörök őrzik a székesegyházat, melynek ajtóit becsukták. Az eset városszerte mély izgatottságot keltett. A vizsgálat megindult.

A czár utazása és a nihilisták. A czár utazása alkalmából a nihilisták is ellenkező tevékenységet fejtenek ki. Számuk nem csökkent, sőt úgy látszik, jelentékenyen növekedett; pénzük azonban nincsen és azért nagyobb aktív sem fejtethet ki. A mozgalom különben most egész új jellegűt ölt. Azelőtt a művelt osztályokból sorakoztak, tanulók, katonatiszték, technikusok voltak a nihilizmus legteljesebb hívei. Most a nihilisták Oroszország belsejében, az alsóbb néprétegekben, a kisiparosok és munkások között terjesztik tanaikat, melyek itt hálás talajra találunk. Az ország belsejében számos vidéken leirhatatlan nyomor uralkodik, általános a munkahiány és az éhség. A miniszterelnök nem szeretik, ha a kormányok oly sötét, bár a valóságnak megfelelő színekben esetelek a helyzetet és inkább elamítják önmagukat: a lakosság igen megérzi a rossz termet és a Németországba való gabonakivitelnek az utóbbi években beállott jelentékeny csökkenését. Mindezt csak a nihilisták malára hajtja a víz és attól tartanak, hogy idővel hol itt, hol ott fog kitúlni a lázadás, mely felette veszélyesé válhatik, mivel katonaság is igen gyérven van ama vidékeken.

Terdj a cholera. Brindisiből jelentik, hogy ott tegnap délig négy ember betegedett és hat halt meg cholera-ban. A meghaltak közül négyen a megelőző napokban betegedtek volt meg. Az itteni feygházban egy betegedési eset fordult elő.

Halálra éhezett katona. Hogy Franciaország algéri ezredéinél micsoda szép rend lehet, egy megdöbbentő eset tesz róla bizonyosságot. A mult hetekben ugyanis egy katona részegen ment be a kaszárnyába s ezért lezárták az ugynevezett egyes börtönbe, mely a pinczében van s az ablakát rendesen be dugják, hogy a foglyok kiabálása föl ne halatszék. A lezárt katona másnapra kialudta a mámorát s a sötét helyiségben körültagortozott. Meglelte az ajtóit, de zárva volt. Leült eléje s várta türelmemmel. Hanem hiába várta. Pár óra mulva rettentő szomszúság kezdte gyötörni s dörömbölni, kiabálni kezdett, de mind hiába. A börtön ajtaja nem akart megnyílteni. Harmadnap sem nyílt meg s a szerencsétlen ember az éhségtől és szomszúságtól kimerülten megadással várta sorsát. Még mindig azt hitette, hogy a szigorú parancsok csak kegyetlenül meg akarja büntetni s e napon végre is kibocsátja. De felé sem néztek. A boldogtalan végre tudatára ébredt szörnyű helyzetének, bizonyára megelégedtek róla s, mint a döbös földalatti börtön olybá vetéi, mintha sírholiba volna elevenen eltemetve.

Még egy utolsó erőfeszítést tesz, neki esik az ajtóinak, véresre veri rajta az öklét s a cipője Sarkával rugdalja. Azután lerogyik s hetednapra, mikor végre valakinek észbe jött, s a börtön ajtaját fönyitották, ott találták meg szegényt éhen-halva, mint egy megmeredett váz az ajtó előtt. A deszkán meglátszottak a cipőcsarkok nyomai: a kezén pedig a sebhelyek. Hogy a vétkes parancsokat felelősségre fogják-e vonni, nem bizonyos Franciaország gyarmati seregéinél napirenden vannak a legbrutálisabb visszaélések, melyek minden megtorlatlanul maradnak — például a chinai francia seregnél agyonbotozott önkényes esete is.

Leógett város. Lembergől sürgönyzik: Stryjben vasárnap délután borzasztó tűzvész volt, mely az egész éjen át dühögött s a várost teljesen elpusztította. A mentés, dacára annak, hogy Lembergől külön vonaton tüzföldözg ment segítségül, lehetetlen volt. Hatszáz épület, köztük csaknem valamennyi középület, leógett. Nehány száz család hajlék nélkül van. A hivatalos jelentés szerint sok emberélet is esett a tűznek áldozatul. A nyomor borzasztó. Lembergől több waggon élelmiszert indítottak Stryjbe. — Éjjel érkező

lemergi táviratok szerint Stryjtól még mindig rettentőbb hírek érkeznek, bár a tűz már tegnap dében kezdődött. A házak romjai közt sok ember oda égett s a halottak számát eddig még nem is lehetett konstataálni. A sebesültek egy részét Lembergbe vitték, mert a kis galiczi városban már nem lehetett őket elhelyezni. A kár megmérhetetlen s a nyomor is kiesüf minden epithetont. Száz meg száz család van olyan, mely az életénél sem mentett meg egyebet. A hány kereskedő volt, mind tönkre van téve. A lemergi helytartóság ma a leógették számára egyelőre 2000 frtot küldött. Különösen a zsidókról gondoskodtak hitorsosai. Az Albrecht-vasút igazgatósága, itt lévén a húsvefő ünnep, a mi szokásszerű eledelre szükségük van, ingyen szállítja nekik.

A korallok. A mult heten Baricci velenzei korall-árnyas ültetése egy idősebb nő és két fiatalabb hölgy legett s korall-füzereket kért. Három korall-nyakéket válogattak ki, de midőn az ár hallották, az idősebb nő felkiáltott: „Ez nagyon drága, nagyon drága!” A kereskedő kérdezte, mineyít szántak rá s a hölgyek, mire az idősebb nő kijelenté, hogy ő nem szokott alkudozni, de tudja, hogy a kívánt ár nagyon magas. Egész boszusan formádt rá a kereskedő: „Ezek igazi korallok. Talán még nem láttak ilyeneket és azt hiszik, hogy utazatok: menjenke egy pipere-kereskedésbe, ott kapnak oly árut, a milyen maguknak jó, magyoronyi korallokat, kettőt egy sous-ért.” A nő szö nélkül távoztak. Kévesel ezután a szomszód csipkekereskedő rontott be Bariccihoz, körözve, hogy a kisárkiány és ukabugái mennyit vásároltak nála. A korall-árnyas megkötönte egy kissé, de csakhamar büszkén emlegette, hogy jól odamondott ám ő egy koronás főnek.

Rövid hírek. A királynál vasárnap este udvari ebéd volt, melyen a főhercegek és Kálmok külügyminiszter vett részt. — Rudolftörökörökös 400 frtot küldött a raguzai szegényeknek, megköszönve, hogy nevénapja alkalmából a várost kivilágtították. — Heller Lajos arczkőpészt, egy 60 éves agg, tegnapelőtt egy bécsi fürdőben öngyilkosságit kíséreltet követett el, s oly súlyos sebeket ejtett magán, hogy fölépüléséhez alig van remény. Heller b.-pesti születési. — Pasteur tiszteleére a párisi Continental-szállodában nagy lakomát rendeztek, melyen Lesseps is részt vett. — Szerajevőből sürgönyzik az „Agr. Ztg.”-nak: Vakuf községben a gör. kél. lelközt, feleségét s a szomszédját borzasztó módon meggyilkolták. A 12 tagu rablóbandából hetet elfogták, a kik mind mohamedánok.

Irodalom és művészet.

Trefort Agostonról szóló élet-és jellemrajz jelent meg Stämpel Károly poszonyi kiadónál. A füzetet Szász Károly írta s mondani is fölösleges, hogy épp oly élvezetes, mint tartalmas munkát nyújt. Közoktatási miniszterünk ifúsága és érzetdre menő szereplése a közügyek terén nyer ismerttetést Szász Károly művében, melyet számos, igen csinos kép is élénkít. Így Trefort szülőháza, neje és fia Ervin arczképe, a minisztersege alatt létrejött kúntintezetek stb. A Trefortról szóló füzet immár nyomatódik füzete azon vállalatnak, melyet Stämpel kiadó „Kortársaink” cím alatt dr. Fésüs György szerkesztése mellett megindított s mely mind nagyobb kedveltséggel találkozik. A jelen füzet ára 2 krajczár.

SZÍNHÁZ

(Arad, április 18.)

A 47-ik czikk.

Voltaire, a ki nem volt valami lágy szívű kritikus, kacinacni minden lapjára azt akarta írni, bírálat helyén: „Szép! fenséges! összhangzatos!” Ez a bámulat és lelkesedés fog el mindenkit, a ki Prielle Kornéliát a szinpadon látta, e nagy művésznőt, kinek korát csak koszorui halmaza hirdeti, nem a fogycék hangban, erőben és bensőségben, s mindazon művészi adományokban, melyeket az idő kiméletlenül meg szokott emészteni. Ő még most is a régi örökifjú művésznő, kinek játéka az igazság megkapó erejével s a szépség ellenállhatlan varázssalval hat reánk, úgy hogy nem tudunk elteni vele: mennél többször látjuk, annál jobban tetszik.

A 47-ik cikkben a művésznő egy nagy lélektani feladat megoldását mutatta be annak a válogatott közönségnek, mely a ház minden zugát megtölté. Cora daemoni, rejtelmes lény, lángoló szenvedélye, kinos vergődése az örök hullámai közt, káprázata, bosszuszomja, kisebb tehetséget bizonyval túlszár visznek, mely a nagy alkotások rendszert megöli. Prielle Kornélia minden szépségtől távol tartja magát: megörülése ép oly igaz, mint szép: hiányzanak benne azok a riktó színek, melyeket csupán a pathologia igazol, de nem hiányzik semmi, a mi az esztetikai hatásnak tényezője. Előesése a harmadik felvonás végén oly graciózus elomlás, mely méltó a festő ecsetére: s az az előrehajló, mozdulatlan alak, mely Marcelleire ütgeszté tekintetét, a Nobe-osport alakjaira emlékeztet. Hangjának finom, mindent kifejező inflexióit különösen kifutottatja a harmadik felvonásbeli nagy jelenés Duhamellel, midőn szerelmök boldog napjaira emlékezik. A pamlogon ülve, fejét hátra vetve és karjait kiterjesztve, mondja el lassu, gyöngéd hangon azt a szerelmi idyllt, melyet oly sötét tragédia követett. Az örülés rohamában csodálatosan utánozza a gyermek nyögözését és artikulálatlan kiáltásait. Igazi mestermű volt ez az utolsó jelenés, melyet mai napság csak Prielle Kornélia producál magyar szinpadon, rajta kívül senki.

Prielle Kornélia ma lép fel harmadszor az aradi szinpadon, a Szigeti József „Rang és mód” című színművében. A pártalan művésznő ez alkalommal fölléptéidiját az Arad városi színház színház-szabó-ralap és az aradi arházalap javára engedte át. Jutalomjátékul „Egy párisi regény” című színművet választotta a nagy művésznő, mely estörtökön kerül színre, ez lesz egyzersmind utolsó föllépte.

— Egy szép asszony operetteje. Székesfehérvárról írják tegnapelőtti kelettel: Ma este adták először O'Donnell gróné „A férjgyölölök” című operettjét. A színház elegáns közönséggel telt meg. A budapesti vendégek a páholyok nagyrészét elfoglalták, de a földszinti helyekre is sok jutott közülük. A városbeli intelligencia színejava ott volt: a vendégek elé előkelő közönség ment a pályaházba. A színházban voltak: Szegény-Marich Lászlóné leányával, Havrnek polgármester családjával, Görgey gróf családjával, Kreutzer Nándor nevelés és előkelő családok. Az operett határozott sikert aratott s elsőfelvonása után valósággal tündetett a közönség tapsával, éljenivel. A gróné első emeleti páholyból köszönte meg a kitüntetést, de addig nem csillapult a tetszés zaja, míg a színházi titkár karján meg nem jelent a szinpadon. A zenekarból két pompás babérszuszort és gyönyörű bokréttat nyújtottak fel neki. A bokréttával Székesfehérvár közönsége tisztelte meg.

A közönség érdeklődését mindvégig ébren tartotta az ügyes szögves s a kellemes zene. Sok dalt megéjryáltak. A szereplők sok igyekezettel és a közönség tetszése közt játszottak. Az előadás után lakomára gyűltek a budapesti vendégek a Magyar király vendéglőben, ünneplve „A férjgyölölök” szerzőjét. A fővárosból jött vendégek a következők: Podmaniczky László báróné Aranyka leányával és Horáczy Bittó Ernő és neje, Radnay Józsefné Ilona és Lenke leányával, Saarossy Kapeller Odónné, Fack Károlyné és Gabriella, Fleischhaker komtesz, Simonffy Kálmán, Madách Manó és László, b. Riese Stallburg, b. Diehl, Szemere György, Berzeviczy György, Odescalchy hg, Festetich Géza gr. stb.

Szerdahelyiné-Prielle Kornélia úrnő — a budapesti nemzeti színház művésznője — harmadik vendégjátéka.

Arad városi színház.

Folyó szám 201. — 44-ik bérletszámot.
Kedd, 1886. évi áprilishó 20-án.

Rang és mód.

Eredeti számú 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

SZEMÉLYEK:

Bannai Gábor, miniszteri titkár	Pálffy György, Siposné.
Clarissa, neje	Krecsanyné.
Irma, leánya első neje	Szabó Antal.
Bannai Gerő	Sz. Péter Korn.
Erzsébet, neje	Sz. Péter Korn.
Sándor, fiuk	Sz. Péter Korn.
Auenberg gróf	Molnár Antal.
Klein, kereskedő	Borán Gyula.

Kezdeté 7 órakor.

A cs. k. lovassági dandár tisztii iskolája versenyei Aradon.

Kedd, 1886. ápril 20-án.

A csásár erdő melletti legelőn.

Bírák: Varga Emil vezérőrnagy, Wense Ernő vezérőrnagy, Eghelli Zaitsek ezredes.

Pályára ügyelő: Hammersberg főhadnagy.

Indító: gr. Bombelles Alajos hadnagy.

I. Steeple-chase. Nyitra az equitatio saját lovainak. Handicap. Tiszteletdíj az elsőnek, adja Hammersberg főhadnagy a lovaglás tanítója. Tiszteletdíj a másodiknak és harmadiknak. Távoltság mintegy 3200 méter.

1. Vetsey hadnagy (14. huszárred) 4. é. tarka meyeje „Csángó” Star of Indiától. Színek: kék, piros. 80 kgr.
2. Poppovics-Pécy hadnagy (1. h. e) 5. é. h. Tartar” Gydrantól. Színek: piros, fehér. 78 kgr.
3. Deschan hadnagy (14. h. e) 5. é. h. „Adieu” Hornistól. Színek: kék, fehér. 70 kgr.
4. Lieudi lovg hadnagy (14. h. e) t. k. „Lilla” Chiffaintól. Színek: piros, sárga. 69 kgr.
5. Róthy hadnagy (14. h. e) 5. é. h. k. „Ilka.” Színek: kék, fehér. 67 kgr.
6. Joannovits Józ. hadnagy (14. h. e) t. k. „Denéver.” Színek: piros, fehér. 65 kgr.
7. Joannovits Ed. hadnagy (1. h. e) fakó h. „Szabodka.” Színek: piros, fehér. 65 kgr.
8. Kolosy hadu, nevezőgyanannak 5. é. h. „Kis-bicskás”-át. Szín: fehér. 64 kgr.

II. Steeple-chase. Nyitra az equitatio szolgálóit lovainak. Handicap. Tiszteletdíj az elsőnek, adja Varga Emil tábornok, Tiszteletdíj a másodiknak és harmadiknak. — Távoltság 3200 méter.

1. Vetsey hdn. b. h. „Salamander.” Színek: kék, piros. 80 kgr.
2. Schieszler hadapród-tiszt-helyettes b. h. „Diszes.” Színek: piros, rózsaszín. 79 kg.
3. Poppovics-Pécy hadnagy b. h. „Pál.” Színek: piros, fehér. 78 kg.
4. Deschan hdn. b. k. „Delno.” Színek: kék, fehér. 70 kg.
5. Gr. Zichy hadapród-tiszt-helyettes v. h. „Alfás.” Színek: kék, barna, sárga. 69 kg.
6. Lieudi lovg hadnagy t. k. „Esme.” Színek: piros, sárga. 69 kg.

7. Róthy hadu. f. h. „Ekszer” Exact-tól Színek: kék, fehér. 67 kgr.
8. Joannovits József hadnagy b. h. „A mazon.” Színek: piros, kék. 65 kgr.
9. Kolosy hdn. b. k. „Amor.” Szín: fehér. 64 kgr.
10. Joannovits Ed. hadn. b. h. „Csavargó.” Színek: piros, fehér. 64 kgr.

III. Vadászverseny. Handicap. — Lovagolándó 50 lépéssel a vezető Hammersberg főhadnagy megett. Távoltság mintegy 7000 méter. Tiszteletdíj az elsőnek, adja Zalay Tamás örnagy parancsnok. Tiszteletdíj a másodiknak és harmadiknak.

1. Vetsey hdn. f. h. „Bátor.” Színek: kék, piros. 80 kgr.
  2. Schieszler hadapród-tiszt-helyettes b. h. „Lucifer.” Színek: piros, rózsaszín. 79 kgr.
  3. Poppovics-Pécy hdn. b. h. „Beimrong.” Színek: piros, fehér. 78 kgr.
  4. Deschan hdn. b. k. „Fáni.” Színek: kék, fehér. 70 kgr.
  5. Gr. Zichy hadapród-tiszt-helyettes f. h. „Dandár.” Színek: kék, barna, sárga. 69 kgr.
  6. Lieudi lovg hadnagy b. k. „Eszti.” Színek: piros, sárga. 69 kgr.
  7. Róthy hadnagy v. k. „Elba.” Színek: kék, fehér. 67 kgr.
  8. Joannovits Józ. hadn. t. k. „Dresden.” Színek: kék, piros. 65 kgr.
  9. Kolosy hadu. v. h. „Daemon.” Szín: fehér. 64 kgr.
  10. Joannovics Ede hadnagy b. h. „Durbanes.” Színek: piros, fehér. 64 kgr.
- Kezdeté d. u. 2 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— Az aradi közúti vaspálya forgalmi kimutatása. Szállított 1886. április 1-től 15-ig 13303 személy, bevétel 1321 frt 60 kr. 29301 62 kilogramm teher, bevétel 1189 frt 39 kr. 1885. ápr. 1-től 15-ig 13926 személy, bevétel 1370 frt 65 kr. 2755675 kilogramm teher, bevétel 1149 frt 87 kr. 1886. jan. 1-től ápr. 15-ig 77166 személy, bevétel 7695 frt 15 kr. 19099295 kilogramm teher, bevétel 7715 frt 69 kr. 1885. jan. 1-től április 15-ig 75474 személy, bevétel 7411 frt 90 kr. 22401077 kilogramm teher, bevétel 9059 frt 48 kr.

— A műtrágyáról. Az „Országos gazdasági egyesület” földmívelési szakosztálya, a műtrágya-ártekezlet határozatainak végrehajtása ügyében közlekedlő Dehewffy Aurél gr. előktele alatt, ülést tartott. Az előadott tárgyak közt legelőbb figyelmet érdemel a műtrágya-kiszárlás kérdésének a szakosztály által való megoldása. A szakosztály elő, a tanácskozársra meghívott Liebermannu Leo, az ország vegyikisérleti állomás igazgatója, igen becses adalékokat nyújtott a kísérletezésre vonatkozó utmutatást illetőleg. Ajánlotta, hogy a műtrágyaanyagok közül a káli semmiesetre se hagyassék ki. A legtöbb növénynek, igaz, phosphorra és nitrogénra van szüksége, de igen sok esetben, ha a káli hiányzik, az előbbi anyagok nem fognak segíteni. Sokan azt hitték, hogy a magyar föld kaliban kifogyhatatlan, de ő tapasztalatból állíthatja, hogy nagyon gyakran a hozzá elemzés végett beküldött földben spectroscoppal sem tudott káli földet. A mi a kísérletezés módját illeti, arra nézve ajánlja, hogy az illető gazdák ne 50 vagy 100, hanem egyelőre csak 1 vagy fél holdat vegyenek műtrágyázás alá. A schéma a következő: az egy vagy fél holdat be kell osztani 6-7 parcellába s ezekben a megfelelő növények szerint káli, nitrogént, phosphort, ezek vegyes kombinációját és állati trágyát kell alkalmazni, egy parcellát pedig üresen hagyni. A termés eredménye aztán meg fogja mutatni, mely parcella volt legelőzedszerűben trágyázva. A szakosztály a kidolgozott tervezet végleges megállapításával Liebermannu Leo, Wagner László és Ordódy Lajost bizza meg. A szakosztálynak tudomása lévén arról, hogy műtrágyákkal már is tetettek szórányosan kísérletek, föl fogja keretni az illető gazdákat, hogy az eredményre vonatkozó adatokat küldjék be a szakosztályhoz. Végül határozott, hogy a kísérletezésre kiosztandó műtrágya-anyagok, ne hogy eltérő minőségben kerüljenek a gazdákhöz, előbb a vegyikisérleti állomáson vizsgálat alá vésenek. Ezek után meg kimondta a szakosztály, hogy a jövő évre rendezendő országos ártipakiállítás eszméjét magáévá teszi.

— Az ország. magyar kertészeti egyesület husvétii kiállítása iránt mindenfélét nagy érdeklődés nyilatkozik. A kitűzött díjak pénzszege 138 arany és 200 frank aranyban. A sorsjáték, melyet az egyesület jótékony célra (országos kisedővénygyűlési és elagott kertészeti segítő alapja javára egyenlő részben) rendez, szintén érdekesnek ígérkezik. Nyereménytárgy 1000 drb első virág cserépben, kb. 1000 forint értékben. A játék lefolyása is sajtóságos. A terő 20 krajczárért az urnából a tekerést maga húzza ki, ha ez számozott, akkor az illető az ugyanazon számú nyereménytárgyat rögtön átveheti. Az iparszarnok díszítésén serényen dolgoznak. hogy a közönség a hasznossal a kellemest is megtalálja. A legfontosabb azonban a részvét, a melyet a kiállító tanúsítanak. Eddig mintegy 50-en jelentettek s mivel a bejelentés határideje letelt, kerdőzködők az iránt fordultak a titkársághoz nem vehetnek-e még részt? Az illetők vegyék tudomásul, hogy oly tárgyak, a melyeknek kis helyre (pl. egy-két négyzetméterre) van szükségük, mint a gyümölcs és fozélek, ápril 20-ig meg bejelenthetők.

Szemeslet.
(Április 19.)
(B.) Készáru nagyban 24.—, kicsinyhen 24.50, hordó nélkül per liter 100 %.

Budapesti gabnatőzsde.
(Április 19.)
Szilárd, az árak néhány krral emelkedtek. Tavasszi buza 8.62—8.74 új buza 8.38—8.40, tengeri május-juniusra 5.53—5.55, tavasszi zab 6.25—6.27.

Sertéskereskedelmi oszrnok.
Budapest-Köböányán.

Köböánya. ápr. 18. az üzletleltelen. Magyar urági öreg, nehé 40.—42.—, fiatal nehé 43.—44.—, közé 40—41.— forint, könnyű 41—42 forint, közönséges szedett nehé 45—45.50 frt, közép — frt, könnyű — frt — Romániai átmeneti bakonyi nehé 42—43 frt, átmeneti közép 43.—43.50 frt, átmeneti könnyű 41—42.— frt, eredeti nehé — frt, átmeneti közép — frt. — Szerbiai nehé — frt, közép 37—38 frt, könnyű 41—42 frt. — Hízó egy éves élősluban — frt, hízó két éves makkos élősluban 4 szálalék — frt. 1 éves hízó a vasutól unásiba — frt. Az árak bizlat szereteknél páronként 40 kilós és 4 szálalék leonással kilogrammonként értendők. Makkos sertés, élősluban 4 szálalék leonással — forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetilek adtak át, verón a páronként 3 aranyban van fejében megteritetek.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru-és értéktőzsden 1886. év áprilishó 19-én.

Magyar aranyáradek 6 sz.	102.50
Magyar aranyáradek 4 sz.	94.30
Magyar papíráradek 5 sz.	152.—
Magyar vasuti kölcsön	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	127.25
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	117.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	104.75
Magyar földterhermentesítési kötv. aradéok	104.75
Magyar földterhermentesítési kötv. aradéok	105.—
Temes-bánai földterhermentesítési kötv.	104.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.25
Magyar szőlődezsámváltási kötvény	100.—
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcsön	119.—
Tiszazabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papírban	84.50
Osztrák járadék ezüstben	84.74
Osztrák járadék aranyban	114.—
1860-iki osztrák államsorsjegy	139.25
Osztrák-magyar bankreásvény	874.—
Magyar hitelbankreásvény	291.50
Osztrák hitelintézeti részvény.	287.75
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.91
20 frankos arany (Napoleon'dor)	10.25
Német bírodalmi márika	61.80
London (3 havi váltókért)	128.20
20 markos arany	12.36

IDEGENEK NEVSORA.

(Április 19.)

Zemplényi-szálló. Szechenyi L. birt., Bajnok. Horváth K. hivatalnok, Temesvári Leó H. mérnök. Bpest. Rodosovits F. mérnök. Temesvári. Zách L. magánor. Bpest. Meinhardt A. fényképez. Schaeuberg. Winkler B. keresk., Becs. Frohlich A. keresk., Becs. Rosenthal P. keresk., Bpest. Becker A. keresk., Bpest. Keller A. keresk., Bpest. Spasits N. keresk., Belgrád. Kümmel G. utazó. Temesvár.

Nádor-szálló. Varga Emil, tábornok. Temesvár. Holvay A. birt., Kovácskúza. Gróf Almásy L. Ketegyháza. Gróf Chuen N. birt., Monostor. Bört. Diettrich, igazgató. Zaránd. Wendling Gusztáv, igazgató. Bokszeg. Vukolovner N. tanító. Battonya. Krieger N. vasuti pénztárnok. Boros-Jenő. Szabó L. N. mérnök. Bpest. Niedermayer Adám. kántor. Elek. Hugó Nándor, gépész. Maros-Vásárhely. Kosa István, gazdasági. Murány. Csépanyik Antal, tanár. Bpest. Kolacsek Ida, magánor. Pankota. Opreán György, lelkész. Valkán. Wittmann István. földész. Elek. Marosy M., keresk., Becs. Hártig Vilmos, utazó, Linex.

Meghaltak Aradon.

(Ápril. 10-től április 16-ig.)

Belváros: Posgay Margit, 2 napos, utadalmi ispán leánya, koraszülött gyöngeszeg. — Mekler Alajos, 35 éves, napászmós, sorvadás. — Barát József, 35 éves, mérnök, vízvezető. — Szabó Albertné, 46 éves, mosónő, méhár. — Schwarz Kálmán, 8 hónapos, szítás fia, agylob. — Szandner Anna, 37 éves, zenész neje, gümkör.

Pernyásva: Botta János, 23 éves, végzett jogász, tüdővész. — Balogh Mihály, 41 éves, szolga, tüdővész. — Psekup Noruza, 2 hetes, napászmós leánya, idétlen. — Kuzman Jeva, 57 éves, földész neje, tödőlob. — Bulbinka Mária, 2 éves, napászmós leánya, görvlykór. — Klops Magdolna, 2 hetes, munkás leánya, idétlen. — Mihálovcics Száveta, 30 éves, napászmós neje, gümkör.

Sarkad: Rusz Zsófia, 32 éves, napászmós neje, hashátyalob. — Ulman Ferenc, 65 éves, asztalos-mester, gümkör. — Galinyi Márton, 52 éves, szics-ségvéd, vizkórász. — Fusz Anna, 5 hónapos, napászmós leánya, bállob. A raddi-ár: Schiller Mária, 8 hónapos, tüdő-örmszer leánya, agylob.

Ujtételep: Csehó Ferenc, 2 hónapos, dajka fia, bállob.

Felölös szerkesztő: **Hindy Árpád.**

— A Szechenyi-Irodalmi Intézet könyvnyomdája ápril 10-től fogva a megyeháza-váza Natlud-féle ház földszinti helyiségeiben van. — Az „Aradi Közlöny” kiadó hivatala, az „Arader Lloyd” expedíciója és a nyomdási barmim-nemű munkák, továbbá a két lap részére szóló hirdetések felvételi irodája, fötőren a térvénysek melletti Neumann-ház utozára nyíló helyiségeiben létezik, hol a két uszóg egyes számai is kaphatók. Ott van a községi és szolgabírói nyomtatványok raktára is, hol a hivataloknak szükséges mindenemű irodaszerek is elárúttatnak. Vidéki levelezések és megrendelések, a mennyiben a lapokat illetik, úgy, mint eddig, az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala, vagy az „Arader Lloyd” expedíciója, Aradon, egyébként a „Szechenyi-irodalmi intézetnek” Aradon” címze alatt kérétnék beküldeteni.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Aprilis 17.

Pénz		Arany		Pénz		Arany		Záloglevelek.		Pénz		Arany	
M. kir. aranyár. adóment. 4%	102.80	103.10	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közúti vaspálya	548	550	M. földhitelint. papírtérték 5 1/2%	100	101	—	—
" papírtérték adóment. 5%	95	95.30	Oszt. hitelintézet	294	294.70	Pesti közúti vasp. élvezet jegyek	350	360	" " " " 5 1/2%	101.50	102.50	—	—
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	152.25	152.75	Oszt. magyar bank	875	880	Budapesti III. ker. takarékp.	74	76	" " " " 4 1/2%	99.75	100.25	—	—
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	152.25	152.75	I. magyar iparbank	140.50	141.50	Országos központi	458	462	" " " " 5 1/2%	126.75	127	—	—
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	100.25	100.75	Pesti keresk. bank	600	603	Pesti hazai első	6875	6925	" " " " 5 1/2%	101	101.50	—	—
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	127	127.50	Bécsi bizt. társulat	204	206	Egyesült Budapest fővárosi takp.	450	455	Oszt. magyar bank o. é.	101.50	102	—	—
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	114	115	Bécsi élet- s. jár. bizt. társ.	200	202	Magyar ált. takarékp. részvény	80	82	" " " " 4 1/2%	102.25	102.75	—	—
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	121	122	Első magy. általános bizt. társ.	3000	3010	Alagut	139	140	" " " " 4 1/2%	99	99.30	—	—
M. k. földtm. kötvények 50 frt drbja	120.50	121.50	Fonciere pesti bizt. társ.	74	74.50	Általános waggon kölcs. társaság	81.50	82.50	Pesti m. keresked. bank	101.50	102	—	—
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124.50	125	Magyar-francia bizt. társ.	200	203	"Franklin"-társulat	207	210	" " " " 6%	101.50	102	—	—
M. k. földtm. kötvények 5%	104.75	105.50	Pannonia vissz. társ.	820	830	Ganz és társas. vas. és gépgyár	878	882	" " " " 5 1/2%	101	101.50	—	—
M. k. földtm. kötvények 1887. zárad. 5%	104.75	105.50	Concordia malom	546	550	Gschwindt-féle szeszgyár	400	405	Albina tak. és hitelint.	100	101	—	—
M. k. földtm. kötvények 1887. zárad. 5%	104.75	105.50	Első budapesti malom	1315	1325	Gyapjum. és biz. I. magyar	250	255	Elsőbbégek.	—	—	—	—
M. k. földtm. kötvények horvát-orosz. 5%	104.75	105.50	Erzsébet malom	284	286	Keresked. épülete	650	—	Budapesti lánchíd	105	—	—	—
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104.75	105.50	Hengermalom	675	680	Könyvnyomda „Atheneum“	630	635	Lloyd- és tőzsde-épület	99.50	100	—	—
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint 5%)	97	97.50	Luiza malom	308	310	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénnytársaság	1040	1060	M. sz. k. orsz. vörös-kereszt orsz.	8.75	9	—	—
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%	100	100.50	Molnárak és sütők malma	458	460	Pesti építő-társaság	82	83	Oszt. vörös kereszt-egylet	14.25	14.75	—	—
Pest városi kölcsöne 1870. évből 6%	106	106.50	Molnárak és sütők malma	935	940	Rimamurány-salgótarj. vas. rvt.	84.25	84.75	Pénznemek.	—	—	—	—
" 1871. évből 6%	109	109.50	Pannonia malom	341	342	Salgótarj. közszab.	151	152	Cs.-kir. arany (vert)	5.90	5.93	—	—
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%	101.50	102	Viktoria malom	—	—	Schlick-féle vas. és gépgyár	165	166	Cs.-kir. arany (kör)	5.88	5.88	—	—
Budapesti bankgy. részvény.	92.25	92.75	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	Schlick-féle vas. és gépgyár II. kib.	—	—	Oszt. magyar 8 frtos arany	9.98	10	—	—
Magy. ált. hitelbank.	304.50	305	Alföld-fiumei vasút 5%	193	193.50	Sertőshizláló	870	880	20 frankos arany	9.98	10	—	—
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	127.50	128	Bátaszék domb-zákány vasút 5%	186	187	Sósuti kőbánya	279.50	281	Oszt. és magyar ezüst	—	—	—	—
Magy. lez. és pénzváltó	90.25	90.50	Déli vasút 5%	—	—	Spódium- és csontlisztgyár	—	—	Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61.65	61.80	—	—
			Északkeleti vasút 5%	179	180	Szálloda-részvénytársaság	107	109	Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61.70	61.85	—	—
			Erdélyi vasút 5%	191.50	192.50	Téglá- és mészégető utlaki	178	179	Amsterdam 100 hollandi frtért	104.45	104.80	—	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	154.50	155.50	Török dohányrészvény	65	67	Páris 100 frankért	49.90	50	—	—
			Kassa-oderbergi vasút 4%	182	183	Gőztéglagyár kőbányái szelv. nélk.	275	276	Svájci pénzpiacon 100 frankér.	49.90	50	—	—
			Magyar galicziai vasút 3%	255	256.50	M. jelz. bank ny. kölcsönkötv. 5%	101.50	101.90	London 10 font sterlingért	125.80	126.10	—	—
			M. ny. v. (sz.-győr-gráci vasút) 3%	—	—								
			Oszt. államvasút 3%	—	—								
			Pécs-barcsi vasút 3%	—	—								
			Tisza-vidéki vasút 3%	251.50	252.50								
			Oszt. dunagőzhajózási társ. 3%	460	465								

Huzás már szombaton.

Kincsem, 1 sorsjegy 11 csak 10

Főnyeremény középszemben

50.000 Ft

10.000 Ft, 5000 Ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egyesület sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Huzás már

Szombaton.

167-38-42

627/1886.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Küvön község képviselő testületének 6/886. sz. határozata folytán Küvön község tulajdonát tevő italmérsi regale- és félelv. bormérsi jog, további hasznosítása iránt Küvönban a község házában 1886. évi május hó 3-án d. e. 9. órakor a községi képviselőtestület jóváhagyásának fentartásával írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 800 frt. Haszonbérbeadási szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékat bánompénz gyanánt letenni.

Az 50 kros bélyeggel és megfelelő bánompénzzel ellátott zárt ajánlatok csak f. e. május hó 2-ik napjának d. u. 6 óráig fogadhatók el és figyelembe csak úgy v. tetnek, ha pályázó kijelenti, hogy a feltételek ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

A feltételek a hivatalos órákban Küvön község házában megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Küvön község előljárósa, 1886. évi április hó 15-én. 263-13

Montia Isaiás, községi jegyző. Serb Vasilja, bíró.

493-886. sz.

Hirdetmény.

A nagym. m. k. vallás- és közoktatási miniszterium az 1886. évi márczius hó 31-én kelt, 7696 sz. rendeletével a Gurbai gör. kath. paplaknál feljlesztendő javítási munkák helyreállítását 902 frt 20 kr. összeg és 67 közi és 8 igaznapszám erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1886. május 3-ik napjának d. e. 10 órája az aradmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségben tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdetnek.

A versenyen résztvevők felhívattak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után

számítandó, s a részletés feltételekben előírt 10 százaléknál, bánompénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap délelőtt 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyal inkább iyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1886. évi április hó 16. án.

Az aradmegyei kir. államépítészeti hivatal: Pálffy József, kir. főmérnök.

262-13

Árlejtési hirdetmény.

Az Aradmegyei törvényhatósági bizottsága által jóváhagyott 1886. évi utalópénz költség előirányzat alapján a törvényhatósági utakon s. p. az arad-világosi úton 0-23 kilométerig szükségelt 950 garmad rostált kavics 4920 frt 70 kr. költségvetés mellett a világos-galsa-muszkapankotai úton 23-38 kilométerig szükségelt 1080 garmad rostált kavics 9878 frt 90 kr. költségvetés mellett, — a szőlős átkelési-borosjenő-bokszeg-alyest-berzai úton 39-71 kilométer közt 1640 garmad kövös kavics és 280 garmad aprok apateleki trachit kö. 13048 frt 71 kr. költségvetés mellett leendő szállításiának biztosítása iránt folyó év április hó 30-án d. e. 9. órakor Aradmegyei alispáni irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Mely árlejtési tárgyalásra vállalkozni szándékozók 10% ovadékkal ellátva azzal hivattak meg, hogy neveleni zárt ajánlatok csak az esetre fogadhatók el, ha minden egyes utszakasra az ajánlat külön szerkesztve terjesztetik be.

Az árlejtési feltételek addig is a helybeli magyar királyi államépítészeti hivatalnál tekinthetők be, a hol is a kavics és aprok tört kö garmadoknak, az arad esanádi vasút által leendő szállítási ára is felmutattatni fog.

Aradon, 1886. évi április hó 14-én.

Ormos,

Az ujjonnan feltalált

Negru-féle szobapadolat-fénymáz

egyedüli főraktára

Ernyei Gyulá-nál

a „zöld papagályhoz“, Aradon.

A Negru-féle ujjonnan feltalált szobapadolat fénymáz nemcsak különös tartóssága, szép fénye, és egészen szagtalan, gyors és nagyon egyszerű alkalmazása által tűnik ki, de jutányossága által is fölmúlja valamennyi mostanig használatban lévő kül- és belföldi szobapadló fénymázakat, minthogy 1 doboz, azaz 1 kiló elegendő 46 m² méter szobapadlatra, az ára 1 frt 45 kr. megújításnál azonban csak a fele szükségeltetik; — eszerint feltehető, hogy egy kisebb szoba csak 50 kr., nagyobb 1 frt, nagy terem 1 frt 45 kr. ba kerül.

Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek. csomagolás nem számítatik.

Domány József-féle házban

Óvár-utca 3. szám alatt

egy szép

3 tágas, világos szoba-, előszoba- és konyhaból álló

lakás

tágas udvarral május 1-től kezdve

kiadó.

265-13

!! Figyelemre méltó !!

A tavaszi és nyári idényre, ugyszintén husvétli ünnepekre ajánlják a nagyérdemű helybeli és vidéki vevőink szives figyelmébe dusa, berendezett

FÉRFI-DIVAT- ÉS DISZMŰKERESKEDÉST.

Nagy választék:

férfi- és gyermekkalapok (Cilinderek és Clakkok.)

férfi bőr- és lakkcipők, férfi ingek,

dus választék és nagy raktár chifon, creton, pique, zephir és oxford kelmékből, legújabb divatuak, nem különben igen nagy választék gallér és kézelők, ugyszinté nyakkendők, férfi harisnyák, esőernyők, napernyők, sétatálcák, utazó- és kézi-bőröndök, illatszer, szappanok, pénz-, dohány- és szivar-szelenczék, fényképtartók (album) stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség pártfogását kérve, kész szolgálattal

SUHAJDA és TÖRÖK

az „Arany ember“-hez Aradon. 175-12

Főtér 21. szám, a két emeletes Spitzer-féle házban a megyeházzal szemben. Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek, — csomagolás nem számítatik.